

Постанова
вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка

“Про результати наукової діяльності
університету в 2015р. та перспективи
її удосконалення ”

від 23 лютого 2016 р.

Заслухавши та обговоривши доповідь проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Буяка Б.Б., вчена рада університету відзначає, що наукова робота в університеті здійснювалась за рівневою пріоритетною тематикою (зведеним тематичним планом – 32 теми, які мають державну реєстрацію), за кафедральними та індивідуальними темами викладачів і аспірантів, а також виконувався тематичний план науково-дослідних робіт, що мають цільове держбюджетне фінансування МОН України за 9 проектами (обсяг фінансування склав 1041175грн.), 3 проекти виконувалися за госпдоговірною (277,2 тис. грн), а 5 - грантовою тематикою (ТЕМПУС та DAAD - 984 тис. грн). Окрім цього, науковцями університету отримані кошти від роботи у спеціалізованих вчених радах університету – 127981 грн., функціонування платної аспірантури –179803 грн., наукового стажування на договірній основі із іншими установами – 1980 грн., складання кандидатських іспитів – 53032 грн., роботи програми «Антиплагіат» - 16796 грн.

За результатами наукових досліджень у 2015 році опубліковано 1254 одиниць наукової продукції загальним обсягом 2620,54 д.а.(у 2014 р. відповідно - 1398 обсягом - 2492,62), у тому числі: 27 монографій обсягом 465,19 д.а. (у 2014 р. – 21 обсягом - 337,74), 272 підручника і посібника (у 2014 р. – 138);599 статей у фахових виданнях (у 2014 р. – 768), 307 тез у збірниках наукових форумів різних рівнів (у 2014 р. – 317),162 публікації за кордоном (у 2014 р. – 124). У міжнародних наукометричних базах даних (Scopus – 49 публікацій, Web of Science, Ulrich's Periodicals Directory, Current Contents, Index Copernicusta інші) опубліковано 119 статей. Кількість цитувань у виданнях, що входять до науково-метричних баз даних (Scopus, Web of Science для соціо-гуманітарних Copernicus) - 330. А у рейтингу вищих навчальних закладів України за показниками наукометричної бази даних Scopus університет піднявся із 46 на 43 позицію, покращивши показник індекса Гірша із 9 до 10. У системі Webometrics ТНПУ перемістився із 50 на 42 позицію.

Впродовж 2015 року студентами опубліковано 463 роботи (у 2014р. – 493),з них у фахових виданнях – 49. У 2015 р. було видано 2 випуски “Студентського наукового вісника”, у якому було розміщено 141 публікацію (у 2014 р. – 138), наукові дослідження магістрантів друкуються у збірнику наукових статей "Магістр", в 2014 р. було опубліковано 110 праць магістрантів (у 2014 р. – 109). Близько тисячі студентів взяли участь у різноманітних наукових форумах, з них - більше сотні у міжнародних наукових зібраннях та стажуваннях. У 326 проблемних групах НДР виконували 2503

студенти (58,45 % стаціонару). На Всеукраїнських олімпіадах студенти вибороли 5 призових та декілька заохочувальних місць (у 2014 р. – 5), а також 9 наших студентів перемогли у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (у 2014 р. – 11). Представники Ради молодих учених та науковців продовжили реалізацію соціально значущого проекту Освітнього порталу «Академія» для підготовки випускників середніх шкіл до ЗНО та інформування їх про систему вищої освіти в Україні в рамках роботи Центру сучасних наукових досліджень.

У звітному році захищено 4 докторські і 35 кандидатських дисертацій (у 2014 р – 4 і 25 відповідно).

На 5 спеціалізованих радах протягом року науковцями із різних регіонів України та університету захищено 45 дисертацій (у 2014 р. - 40)(4 докторських та 29 кандидатських дисертацій з педагогічних, 5 - з філологічних наук, 7 – з історичних наук).

За звітний період на базі університету було проведено 24 науково-комунікативні форуми. З них зі статусом міжнародного – 8, всеукраїнського – 9, регіонального – 7.

У звітному році науковцями університету в результаті виконання наукової та науково-технічної діяльності, за сприяння відділу інтелектуальної власності оформлено і отримано 2 патенти України на корисні моделі та подано ще 4 заявки на корисні моделі і патенти, 3 Свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Продовжилася робота над реалізацією проекту ELITE – “Освіта для лідерства, інтелекту та заохочення таланту” у рамках Програми Темпус. Інститут педагогіки та психології отримав за цим проектом обладнання для комп’ютерного класу, який функціонуватиме у корпусі відділення початкової освіти та дошкільного виховання у форматі «Центру лідерства» на суму 304200 грн. У звітному році успішно завершився для працівників кафедри журналістики проект “Крос-медіа та якісна журналістика” за участю партнерів з Німеччини, Австрії, Румунії, Молдови й України. У 2015 році університет продовжилася реалізація проекту Erasmus Mundus IANUS II та Erasmus+, що передбачають проходження часткового/повного курсу навчання на рівні магістра та стажування для викладачів у 8 університетах – партнерах з Європейського Союзу.

У звітному році було підписано договір про співпрацю з Академією Яна Длугоша у Ченстохові, Академією спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегоржевської в Варшаві, Вищою школою інформатики та економіки Товариства загальних знань в Ольштині, Верхньосилезійським економічним університетом ім. В. Корфанто в Катовіце, університетом Гуманітас в Сосновці (Республіка Польща), Південно-Чеським університетом в м. Чеське Будейовіце (Чехія). Ведеться робота щодо організації співпраці із Ченстоховською політехнікою, Політехнічним національним інститутом у м. Мехіко (Мексика).

Завдяки підписаному договору про співробітництво із Вищою лінгвістичною школою у Ченстохові, що передбачає можливість паралельного навчання у Польщі та отримання нашими студентами дипломів двох закладів, 70 студентів (за 6 напрямками підготовки) вже стали учасниками даної Програми у 2015 році та побували на Літній та Зимовій школах у Вищій лінгвістичній школі. Сорок чотири з них успішно захистили магістерські та бакалаврські роботи за спеціальністю «Бізнес англійська

мова – основи менеджменту та підприємництва», «Бізнес німецька мова – основи менеджменту та підприємництва», «Ресоціалізація», «Початкова освіта та дошкільне виховання». Аналогічні угоди щодо отримання паралельних дипломів підписано із Вищою школою Humanitas (WSH) у м. Сосновець та Верхньосілезьким економічним університетом імені В. Корфанто (GWEN) у м. Катовіце (Республіка Польща). Новий проект за історичними, мистецькими спеціальностями розпочато із Академією Длугоша у Ченстохові.

Стабільна робота бібліотечної програми УФД/Бібліотеки та Інтернет-технологій дає можливість напрацьовувати інформаційну базу бібліотеки та удосконалювати роботу з читачами. Електронний каталог на сьогодні нараховує 523021 запис, серед них – 161831 назви книг, 583 – дисертації, 7305 – авторефератів тощо. У 2015 році в бібліотеку передано 64 назви наукових і навчально-методичних праць (326 примірників). Постійно оновлюється повнотекстова електронна БД, яка нараховує більше 4928 назв електронних підручників, посібників, наукових і художніх видань, наукових записок університету. В електронному каталозі представлено базу даних «Книгозабезпеченість навчального процесу». Участь університету в проєкті ELibUkr, що об'єднує наукові бібліотеки вищих навчальних закладів, національні бібліотеки та інші організації України, забезпечила можливість організувати відкритий безкоштовний тестовий доступ до баз наукової продукції зарубіжних країн Hein Online, Gale Cengage Learning, Wiley Online Library, Springer. У 2015 році удосконалювався Web-сайт бібліотеки, який відповідає сучасним вимогам інформаційних запитів. Для активізації довідково-бібліографічного обслуговування читачів на сайті активно функціонує віртуальна довідка, розміщено тематичні та інформаційні списки літератури. На сайті бібліотеки розміщено 405 випусків наукових записок університету, кожен з яких представлений у повнотекстовому варіанті. Інституційний репозитарій D Space TNPU, функціонує з 1 вересня 2011 року, і містить понад 4800 наукових публікацій (статті, автореферати дисертацій). В розділі репозитарію «Рідкісні видання» представлено 126 книг періоду 1762-1923 рр.

Поряд із позитивом у науковій роботі університету мають місце проблеми та недоліки, зокрема: низькі показники та неорганізованість, формалізованість студентської наукової роботи; низький показник індивідуальної роботи з обдарованою в науковому плані студентською молоддю; зниження показників участі студентів у I та II турах Всеукраїнської олімпіади та Всеукраїнського Конкурсу студентських наукових робіт; відсутність ретельного кафедрального контролю за викладачами, які направляються для проходження наукового стажування з метою підвищення кваліфікації; відсутність постійної комунікації між університетами, факультетами, кафедрами, лабораторіями; низькі показники співпраці з підрозділами Національної академії наук України та галузевими академіями наук, з місцевими органами влади, фундаментальних та прикладних досліджень, що мають національний та світовий рівень впровадження, участі у грантовій політиці працівників університету; інформаційна закритість, відсутність системної та систематичної інформації про свою науково-дослідну діяльність (слабке, неповне, невчасне наповнення сайту університету, відсутність його англійської версії), що суперечить болонським

принципам функціонування європейських університетів. Із врахуванням сучасних вимог в подальшому потребує розширення масштабів Зведений тематичний план науково-дослідної роботи університету, підтримка сформованих наукових шкіл університету, проведення науково-практичних інформативних заходів з питань організації системи наукової роботи та обліку отриманих результатів, презентації досягнень науково-педагогічних працівників, та наукових підрозділів на сайті університету, моніторинг кращих здобутків в певній науковій галузі певного наукового підрозділу, розробка практичних заходів щодо підвищення рейтингу університету у світовому Інтернет-просторі тощо.

З огляду на зазначене, вчена рада постановляє:

1. Ректорату при укладанні нових контрактних умов обов'язково враховувати показники наукової діяльності науково-педагогічних працівників університету.

Постійно

2. Науково-дослідній частині:

2.1. Розмістити звітну інформацію щодо підсумків наукової та науково-дослідної діяльності як університету в цілому, так і кожного структурного наукового підрозділу на сайті університету. *До 10 березня 2016 р.*

2.2. З урахуванням пріоритетних напрямків наукових досліджень в Україні і світі розробити та подати на затвердження Науково-технічною радою університету Зведений тематичний план НДР на 2016 рік. *До 5 березня 2016 р.*

2.3. Періодично проводити збір та вивчення інформації щодо світових та національних рейтингів ВНЗ. Координувати дослідження наукових осередків та викладачів університету із аналогічними центрами та структурами НАН України, галузевих академій та інших університетів з метою реалізації взаємовигідної співпраці. *Впродовж 2016*

р.

2.4. Підвищити ефективність студентської наукової роботи шляхом активізації співпраці в цьому напрямку із Науковим товариством студентів, магістрантів та аспірантів, студентською радою університету, відповідними факультетськими підрозділами. *Впродовж 2016р.*

2.5. Спільно із працівниками Наукової бібліотеки університету підготувати методичні рекомендації щодо публікації наукової продукції викладачів та студентів у виданнях, які входять до світових наукометричних баз даних. *До 1 вересня 2016 р.*

3. Відділу міжнародних зв'язків систематизувати грантову політику університету за рахунок участі у міжнародних освітніх проектах, програмах Горизонт 2020, Рамковій програмі ЄС, та ін. Вести постійний пошук нових міжнародних партнерів та грантодавців для університету спільно із всіма підрозділами та науково-педагогічними працівниками університету.

Постійно

4. Відділу з питань інтелектуальної власності організувати системну підготовку та подання документів (заявок) у відповідні державні органи з метою

набуття університетом майнових прав на об'єкти авторського права та суміжних прав, а також об'єктів промислової власності. Провести аналіз потенційних до комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, зокрема об'єктів авторського і суміжних прав, результатів науково-технічної та науково-дослідної діяльності.

Впродовж 2016 р.

5. Науковій бібліотеці:

5.1. Проводити моніторинг періодичних видань, що входять до світових наукометричних БД та укладати списки наукових журналів, де є можливість опублікування наукових статей.

Впродовж 2016 р.

5.2. Вести пошук нових шляхів щодо наповнюваності віртуальної бібліотеки новими електронними ресурсами. Спільно з викладачами кафедр, з метою оцінки реального стану забезпечення навчальною літературою і якісно комплектування бібліотечного фонду, розпочати роботу зі створення бази даних “Книгозабезпечення навчального процесу”.

Впродовж 2016 р.

5.3. Розробити електронний путівник по Інтернет-ресурсам за науковими профілями університету, до якого увійшли б сайти, що пропонують електронні книги, статті з періодичних видань, матеріали конференцій та семінарів. Систематично облікувати наукову продукцію працівників університету, з метою укладення бібліографічно-довідкової літератури та розміщувати її електронні версії у репозитарії університету.

Постійно

6. Відділу комп'ютеризації університету з метою кращого представлення університету у системі Webometrics розробити план заходів щодо удосконалення сайту університету, врахувавши його змістову та інформаційну активність, прив'язку сайтів факультетів, кафедр, лабораторій, особистостей до домену університету.

II семестр 2015/2016 н.р.

7. Деканам факультетів:

7.1. На засіданнях вчених рад факультетів розглянути питання про наукову роботу та запланувати заходи щодо підвищення її результативності і ліквідації проблем та недоліків.

Березень 2016 р.

7.2. Забезпечити передачу електронних версій магістерських та дипломних робіт у репозитарій Наукової бібліотеки університету.

Червень 2016 р.

8. Завідувачам кафедр:

8.1. Проаналізувати підсумки наукової діяльності за 2015 рік, розробити систему додаткових заходів щодо усунення існуючих недоліків в силу наукової спрямованості, внести необхідні корективи до плану науково-дослідної роботи кафедр на 2016 рік.

Березень 2016 р.

8.2. Активізувати наукову діяльність працівників кафедр, наукових осередків, поглибити їх співпрацю з академічними установами, науково-дослідними підрозділами, провідними ВНЗ, органами місцевої влади, зарубіжними партнерами.

Постійно

8.3. Підготувати обґрунтування, облікові та реєстраційні картки нових науково-дослідних робіт з комплексних тем кафедр для реєстрації в УкрІНТЕІ.

До 10 березня 2016 р.

8.4. Дотримуватися практики документального посвідчення впровадження наукових та науково-методичних розробок викладачів кафедри.

Постійно

8.5. Зобов'язати науково-педагогічних працівників передавати у фонд наукової бібліотеки наукові видання в кількості 2-х примірників, навчально-методичні видання – в кількості 10 примірників. Спільно із працівниками наукової бібліотеки систематично облікувати наукову продукцію працівників університету, з метою укладення бібліографічно-довідкової літератури та розміщувати її електронні версії у репозитарії університету. Підготувати і передати до бібліотеки університету списки праць викладачів за 2015 рік за встановленим зразком: \\10.1.2.5\pub\Бібліотека\Праці викладачів 2015\Зразки подання праць до 1.04.2016 р.

Постійно

8.6. Завідувачам випускових кафедр налагодити роботу щодо публікації результатів наукової діяльності працівників у періодичних виданнях, які входять до світових наукометричних баз даних, спрямувати зусилля на організацію науково-дослідних та творчих лабораторій, у межах яких практична наукова і мистецька діяльність викладачів отримує науково-дослідну базу.

Впродовж 2016 р.

8.7. Практикувати проведення кафедральних комунікативних заходів (науково-практичних семінарів, конференцій, дискусій) із залученням докторантів, аспірантів, магістрантів та студентів.

Щомісяця

8.8. Виходячи із нових норм Закону України «Про вищу освіту» створити робочу групу щодо розробки освітньо-наукової програми навчання в аспірантурі та докторантурі у відповідності до спеціальностей, які закріплені при кафедрах.

До червня 2016 р.

9. Редакторам фахових видань університету дотримуватися основних вимог, що ставляться до наукових періодичних видань відповідно до умов Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, які претендують на включення до міжнародних наукометричних баз даних та вжити відповідних заходів щодо отримання науковими періодичними виданнями міжнародного стандартного серійного номера періодичного видання – ISSN та подальшої реєстрації періодичних видань у глобальному науковому просторі у міжнародних реферативних БД (Scopus, Web of Science (WOS), Index Copernicus, Рінц, Ulrich's Periodicals Directory).

Впродовж 2016 р.

Контроль за виконання постанови покласти на проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Буяка Б.Б.